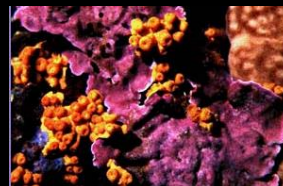

Παράκτιοι και Θαλάσσιοι Οικότοποι

Ο Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός που στοχεύει στη Διατήρηση των Οικοσυστημάτων αποτελεί μια διαδικασία που περιλαμβάνει;

1. αρχικά τον εντοπισμό,
2. στη συνέχεια τη χωροθέτηση και θεσμοθέτηση συγκεκριμένων περιοχών και τέλος
3. τη διαχείριση των περιοχών αυτών

προκειμένου να υπάρξει αποτελεσματική προστασία της Βιοποικιλότητας και των Φυσικών Πόρων. Ακόμη και σήμερα ο Περιβαλλοντικός Σχεδιασμός, τόσο στο χερσαίο όσο και στο θαλάσσιο περιβάλλον αποτελεί τις περισσότερες φορές μια αποσπασματική διαδικασία χωρίς συστηματική και επιστημονική προσέγγιση.

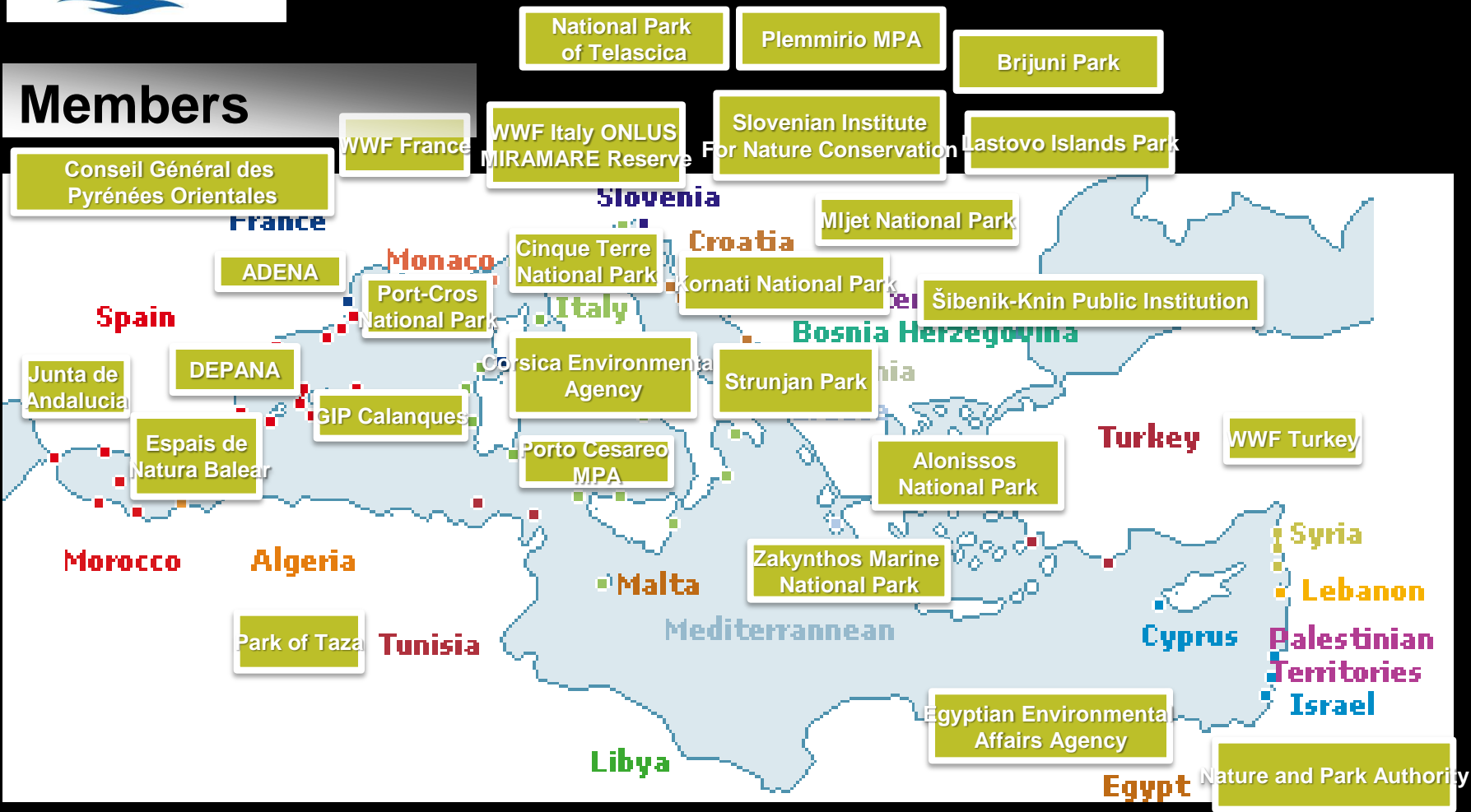
Η *Ad hoc* προστασία των οικοσυστημάτων έχει οδηγήσει στον προσδιορισμό Προστατευόμενων Περιοχών σε διάφορα σημεία του πλανήτη μας, της Μεσογείου Θάλασσας περιλαμβανομένης, που πολλές φορές δεν είναι αντιπροσωπευτική της Βιοποικιλότητας σε μια Γεωγραφική Έκταση και το βασικό κριτήριο επιλογής βασίζεται σε πολιτικά ή οικονομικά κριτήρια. Σε ορισμένες περιπτώσεις η επιλογή των Προστατευόμενων Περιοχών έχει βασιστεί αποκλειστικά και μόνον στην χαμηλή οικονομική σημασία της επιλεγόμενης περιοχής. Αυτή η 'οπορτουνιστική' προσέγγιση και η απουσία ολοκληρωμένης προσέγγισης έχει σαν αποτέλεσμα την αναποτελεσματική προστασία ενδιαιτημάτων και ειδών.

ΘΑΛΑΣΣΙΕΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΜΕΣΟΓΕΙΟΥ (Δίκτυο MedPAN)

Members

ΒΙΟΠΟΙΚΙΛΟΤΗΤΑ & ΜΕΣΟΓΕΙΟΣ

- ❑ Η έννοια και οι αξίες της Βιοποικιλότητας αλλά και οι απειλές που δέχεται σε παγκόσμιο επίπεδο
- ❑ Η κατάσταση στην οποία βρίσκεται σήμερα η Θάλασσα Βιοποικιλότητα της **Μεσογείου** και τα πρότυπα της
- ❑ Τα προβλήματα που αυτή αντιμετωπίζει εξαιτίας **παγκόσμιων Κλιματικών αλλαγών** και **Ανθρωπογενών δραστηριοτήτων**
- ❑ Οι σύγχρονες **Πολιτικές προσέγγισης που στοχεύουν στην Προστασία της Θάλασσας Βιοποικιλότητας** σε συνδυασμό με την **Βιώσιμη Ανάπτυξη** της θάλασσας αυτής λεκάνης

χρησιμοποιούνται ως παραδείγματα περιγραφής Περιβαλλοντικών ζητημάτων που είναι απαραίτητο να ληφθούν υπόψη σε θέματα που σχετίζονται με τον Θαλάσσιο Περιβαλλοντικό Σχεδιασμό.

Η έννοια της Βιοποικιλότητας ή Βιολογικής Ποικιλότητας είναι ένα θέμα που αφορά το περιβάλλον σε Παγκόσμιο επίπεδο και είναι στην πρώτη γραμμή ενδιαφέροντος τόσο από τους Επιστήμονες όσο και από τους Πολιτικούς στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας και αναμένεται ότι θα συνεχίσει να παραμένει εκεί και στο μέλλον. Η σημασία της βιοποικιλότητας και η επείγουσα ανάγκη για άμεσες δράσεις σε θέματα βιοποικιλότητας αναγνωρίζεται πλέον σε διεθνές επίπεδο με την ολοένα αυξανόμενη καταστροφή φυσικών οικοσυστημάτων και την εξαφάνιση των ειδών που συμβαίνει σε παγκόσμια κλίμακα.

Στη Διάσκεψη Ηνωμένων Εθνών που πραγματοποιήθηκε στο Ρίο Βραζιλίας το 1992, και συμμετείχαν με αντιπροσώπους τους όλες οι χώρες του Κόσμου, έγινε η επίσημη αναγνώριση του άμεσου κινδύνου για την μείωση της βιοποικιλότητας και η αναγνώριση των αξιών της. Στη Διάσκεψη αυτή έγινε η Διακήρυξη της ‘Συνθήκης για την Βιοποικιλότητα’ που είναι πλέον γνωστή ως ‘Συνθήκη του Ρίο’ και στην οποία:

‘η διατήρηση της Βιολογικής Ποικιλότητας αποτελεί βασική προτεραιότητα του ανθρώπινου γένους’

Σχεδόν δέκα χρόνια μετά την Διάσκεψη στο Ρίο έγινε **νέα Παγκόσμια Διάσκεψη στην Jakarta (2000)** προκειμένου να γίνει συμπλήρωση των αρχών της ‘Συνθήκης για την Βιοποικιλότητα’.

Στην Διάσκεψη αυτή διαπιστώθηκε ότι:

..... θα πρέπει να αυξηθούν οι δράσεις που σχετίζονται με την Θαλάσσια Βιοποικιλότητα και ιδιαίτερα την Ποικιλότητα στην Παράκτια Ζώνη (Διακήρυξη της Jakarta)

Προστασία & Διατήρηση Βιοποικιλότητας στη ΜΕΣΟΓΕΙΟ

ΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Συνθήκη Βαρκελώνης
- Οδηγία για Οικοτόπους (92/43/ΕΕC)
- Οδηγία – Πλαίσιο για τα Ύδατα (2000/60/ΕΚ)
- Οδηγία – Πλαίσιο για τη Θαλάσσια Στρατηγική (2008/56/ΕΚ)

Νομικό Πλαίσιο Οδηγία για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΕC)

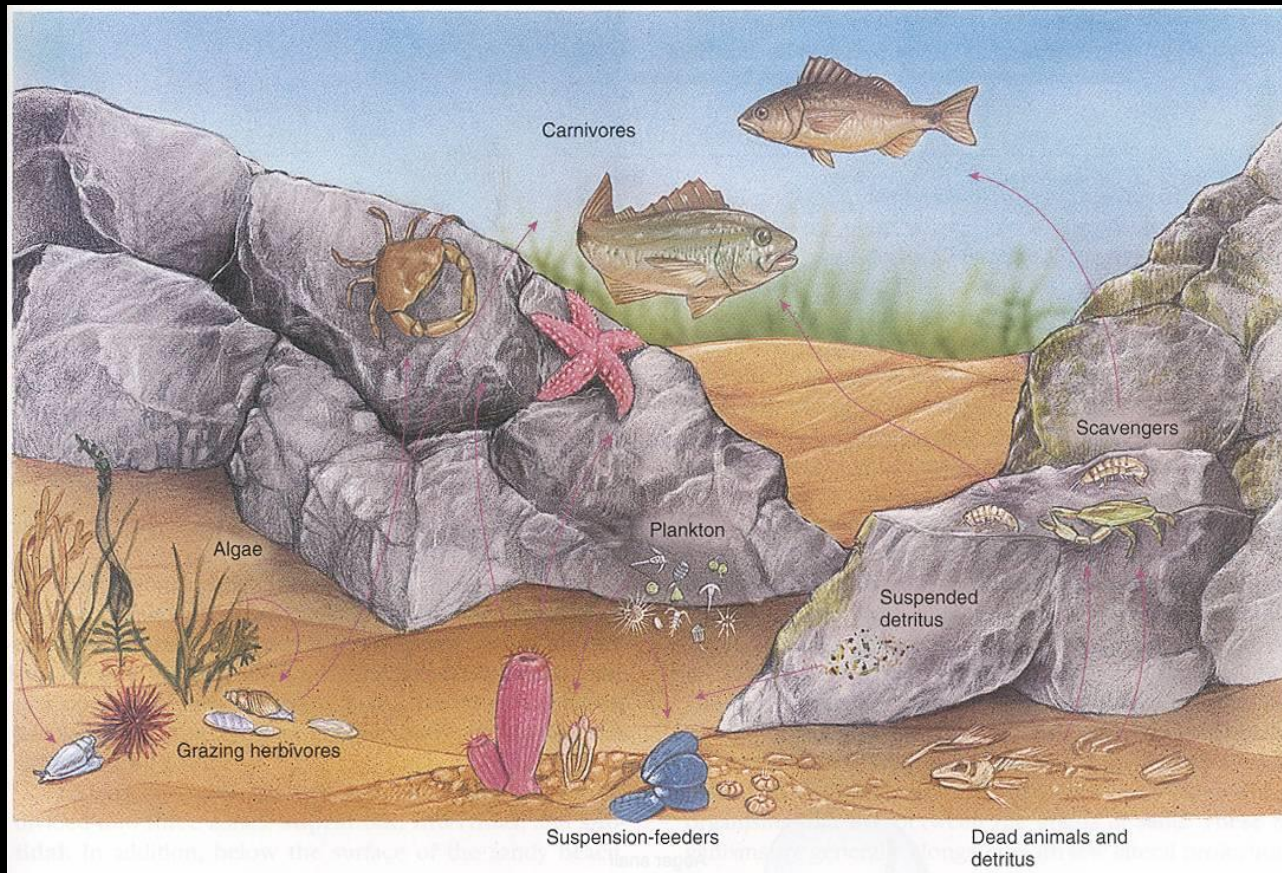
Η Οδηγία 92/43/ΕΟΚ για τη διατήρηση των Φυσικών Οικοτόπων καθώς και τη δημιουργία του Δικτύου ΦΥΣΗ 2000, γνωστή και ως “Οδηγία για τους Οικοτόπους”:

- αποτελεί ένα σημαντικό βήμα προς την προστασία των βιοτόπων από το Ευρωπαϊκό Δίκαιο
- περιλαμβάνει στα παραρτήματά της, μεταξύ άλλων, κατάλογο των ευαίσθητων υδάτινων οικοτόπων και απειλούμενα υδρόβια είδη της ευρωπαϊκής χλωρίδας και πανίδας
- προτείνει ένα σύστημα βαθμολόγησης για την αντιπροσωπευτικότητα των βιοτόπων καθώς και της κατάστασης διατήρησης

ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Οικότοπος (habitat): Ένα ιδιαίτερο είδος περιβάλλοντος που θεωρείται ως σπίτι για τους οργανισμούς – Oxford English Dictionary

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ (habitat)

τόπος που ζει ή/και αναπαράγεται ένα είδος, ένας πληθυσμός ή μία βιοκοινότητα και χαρακτηρίζεται από συγκεκριμένες περιβαλλοντικές συνθήκες

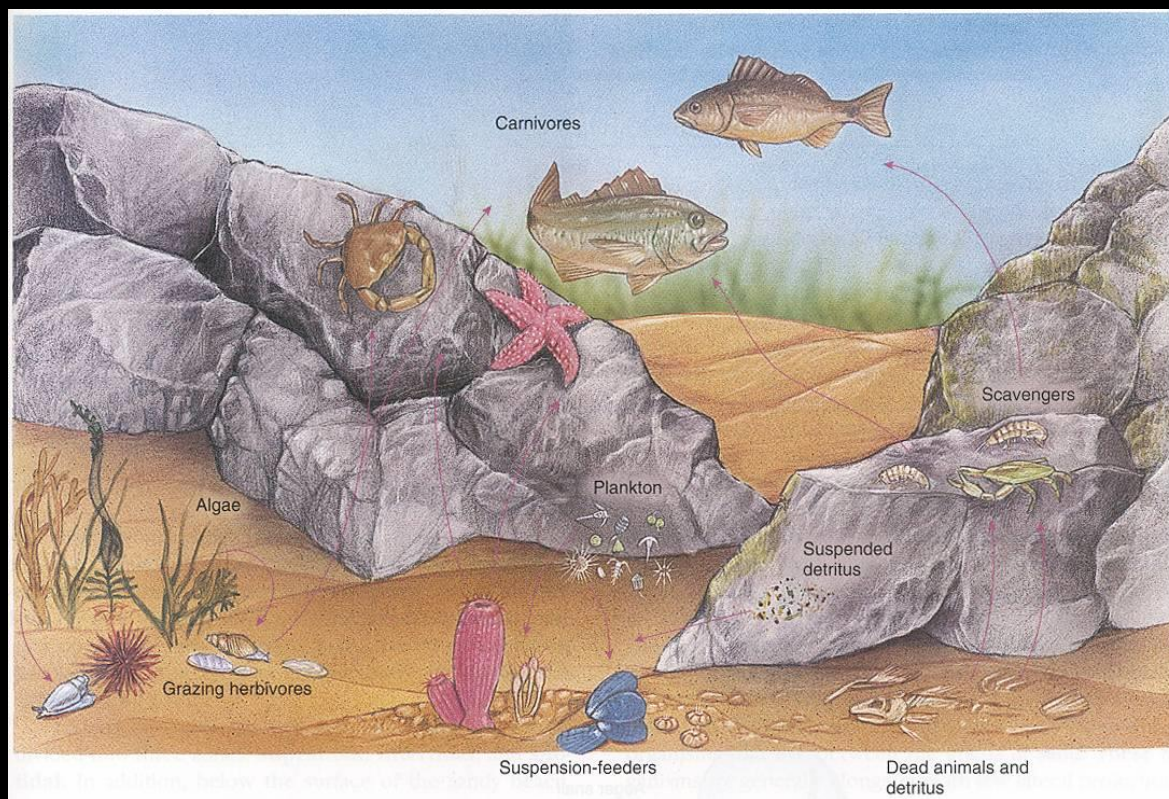

bluebison.net

ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Σύμφωνα με την Οδηγία για τους Οικοτόπους (92/43/EEC)

«Φυσικοί Οικότοποι»: οι χερσαίες περιοχές ή υγρά τοπία που διακρίνονται χάριν στα βιολογικά και μη βιολογικά γεωγραφικά χαρακτηριστικά τους, είτε είναι εξ ολοκλήρου φυσικές είτε ημιφυσικές

ΟΙΚΟΤΟΠΟΙ

Σύμφωνα με την Οδηγία για τους Οικοτόπους (92/43/ΕΕC)

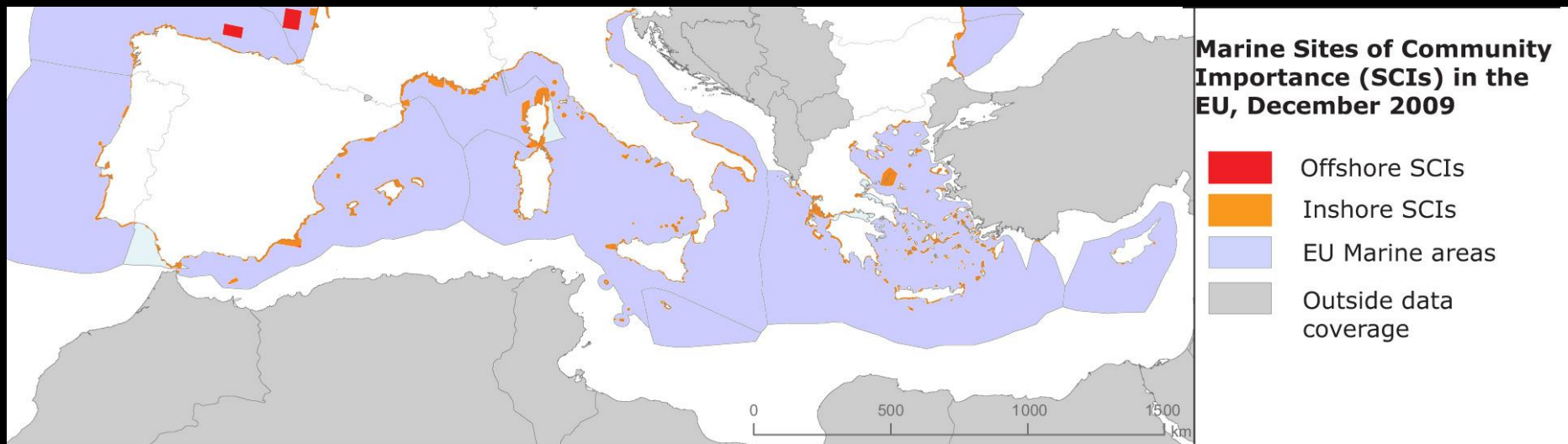
"φυσικοί οικοτόποι κοινοτικού ενδιαφέροντος": οι οικοτόποι οι οποίοι:

- i) διατρέχουν κίνδυνο να εξαφανισθούν από την περιοχή της φυσικής τους κατανομής**
- ii) έχουν περιορισμένη περιοχή φυσικής κατανομής λόγω της μειώσεώς τους ή λόγω του ότι η περιοχή τους, εκ της φύσεώς της, είναι περιορισμένη ή**
- iii) αποτελούν σημαντικά δείγματα τυπικών χαρακτηριστικών μιας ή περισσοτέρων από τις ακόλουθες βιογεωγραφικές περιοχές: αλπικής, ατλαντικής, ηπειρωτικής, μακαρονησιωτικής και μεσογειακής.**

Αυτοί οι οικοτόποι αναγράφονται ή είναι δυνατόν να αναγραφούν στο παράρτημα I

Σύμφωνα με την Οδηγία για τους Οικοτόπους (92/43/EEC)

"τύποι φυσικών οικοτόπων προτεραιότητας": οι τύποι φυσικών οικοτόπων που διατρέχουν τον κίνδυνο να εξαφανιστούν από το οριζόμενο από το άρθρο 2 έδαφος, και για τη διατήρηση των οποίων η Κοινότητα φέρει ιδιαίτερη ευθύνη λόγω του μεγέθους του τμήματος της φυσικής κατανομής τους που περιλαμβάνεται στο οριζόμενο από το άρθρο 2 έδαφος. Αυτοί οι τύποι φυσικών οικοτόπων στους οποίους αποδίδεται προτεραιότητα σημειώνονται με αστερίσκο (*) στο παράρτημα I

Θαλάσσιοι & Παράκτιοι Τύποι Οικοτόπων - Παράρτημα Ι Οδηγία 92/43/ΕΟΚ

- 1110 Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους
- 1120* Εκτάσεις θαλάσσιας βλάστησης με *Posidonia* (*Posidonia oceanica*)
- 1130 Εκβολές ποταμών
- 1140 Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την άμπτωτη
- 1150* Παράκτιες Λιμνοθάλασσες
- 1160 Αβαθείς Κολπίσκοι και Κόλποι
- 1170 Ύφαλοι
- 1180 Υποθαλάσσιοι σχηματισμοί δημιουργούμενοι από εκπομπές αερίων
- 8330 Θαλάσσια σπήλαια εξ' ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

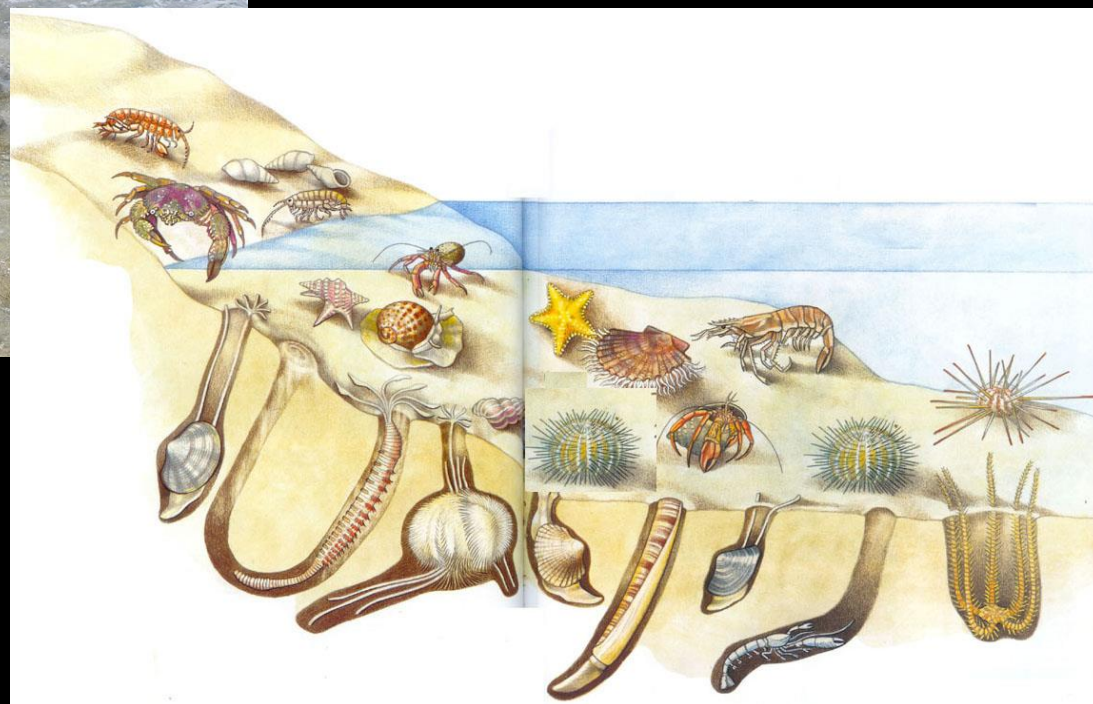
Οι αμμοσύρσεις είναι υπερυψωμένα, επιμήκη, στρογγυλεμένα ή ακανόνιστα τοπογραφικά χαρακτηριστικά ενδαιτήματα κινητού υποστρώματος, μόνιμα βυθισμένα και τα οποία περιβάλλονται κυρίως από βαθιά νερά

Αποτελούνται κυρίως από αμμώδη ιζήματα, είτε με μεγάλο μέγεθος κόκκων, οπότε συμπεριλαμβάνονται πέτρες και κροκάλες είτε μικρότερου μεγέθους κόκκων, οπότε συμπεριλαμβάνεται λάσπη.

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

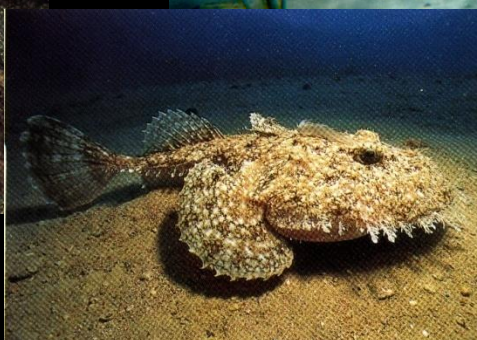
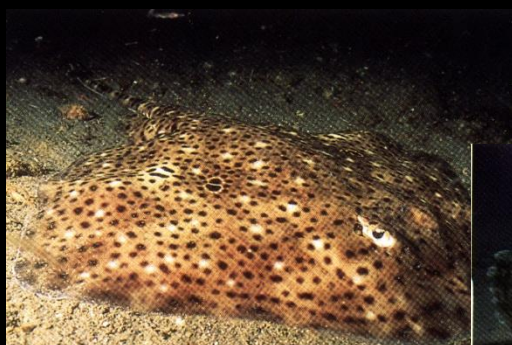
Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

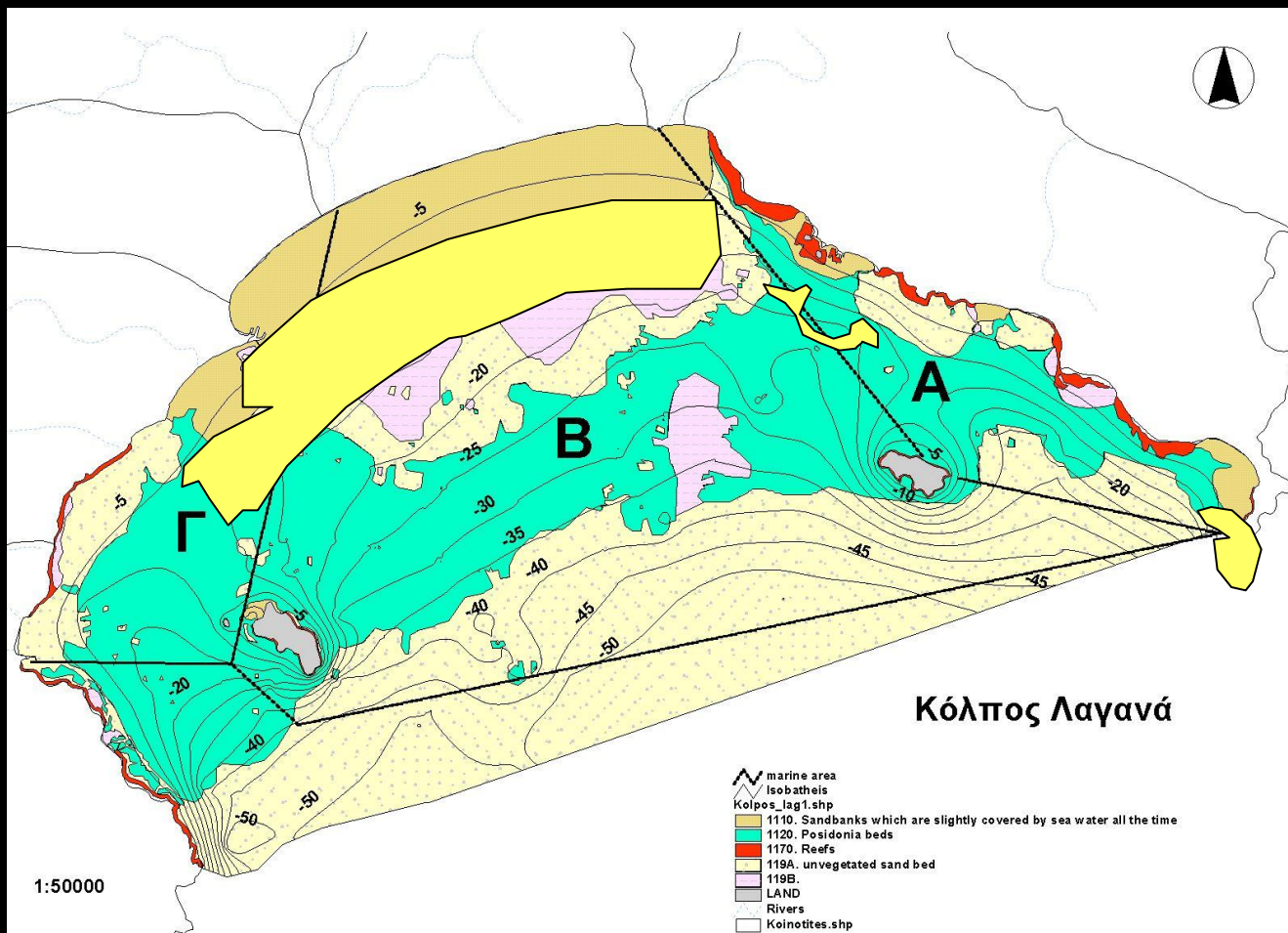
Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

Οι αμμοσύρσεις είναι ιδιαίτερα σημαντικές καθώς συχνά αποτελούν περιοχές σίτισης, ανάπαυσης ή νηπιοτροφεία για θαλάσσια ασπόνδυλα, ψάρια, πτηνά ή θηλαστικά

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

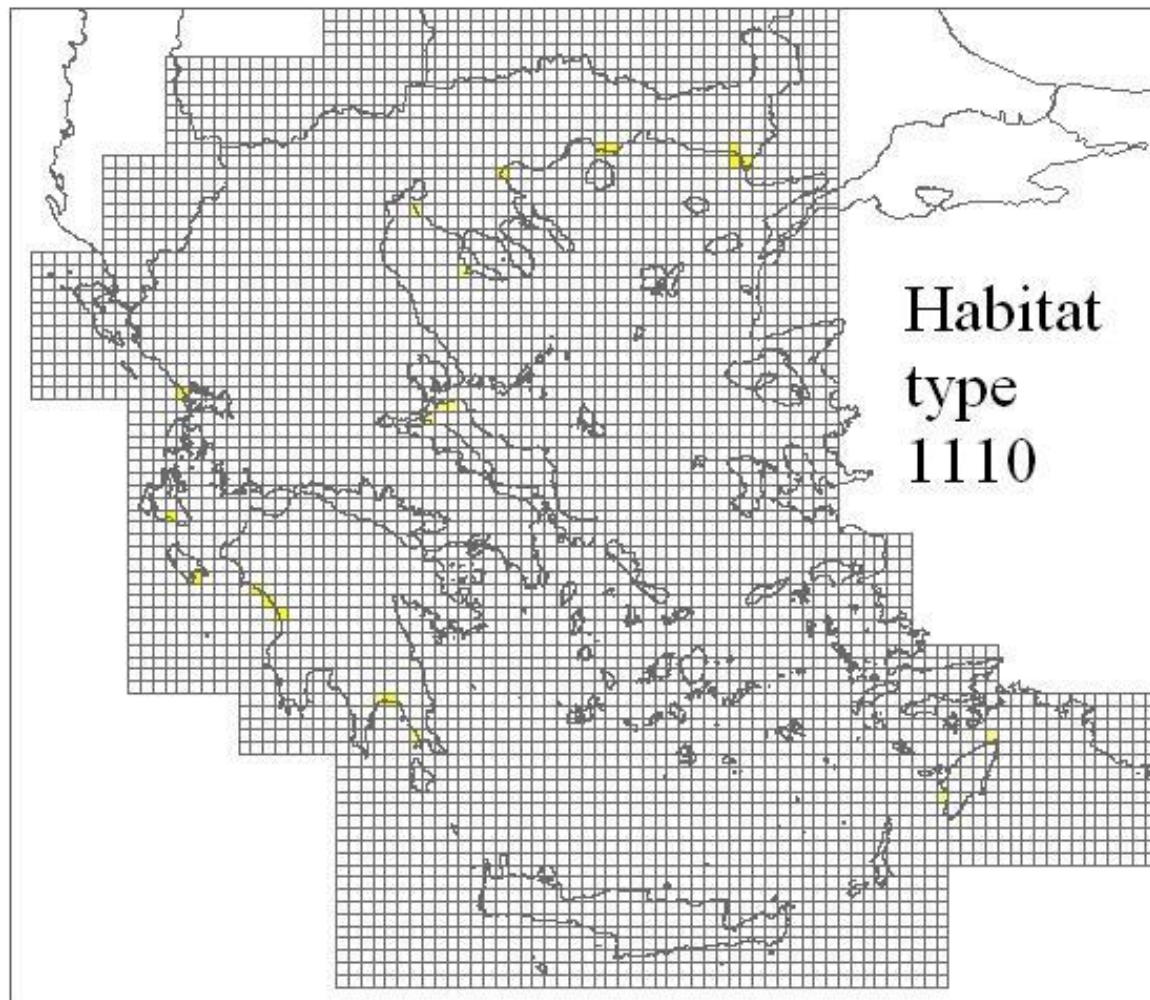
ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1110

Αμμοσύρσεις που καλύπτονται διαρκώς από θαλάσσιο νερό μικρού βάθους (sandbanks)

The 1110 Habitat type: Sandbanks under Barcelona Convention - GREECE

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1120*

Εκτάσεις Θαλάσσιας Βλάστησης με Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*)

Η *Posidonia oceanica* είναι ενδημικό φυτό της Μεσογείου και είναι το πιο διαδεδομένο είδος θαλάσσιας βλάστησης στην περιοχή.

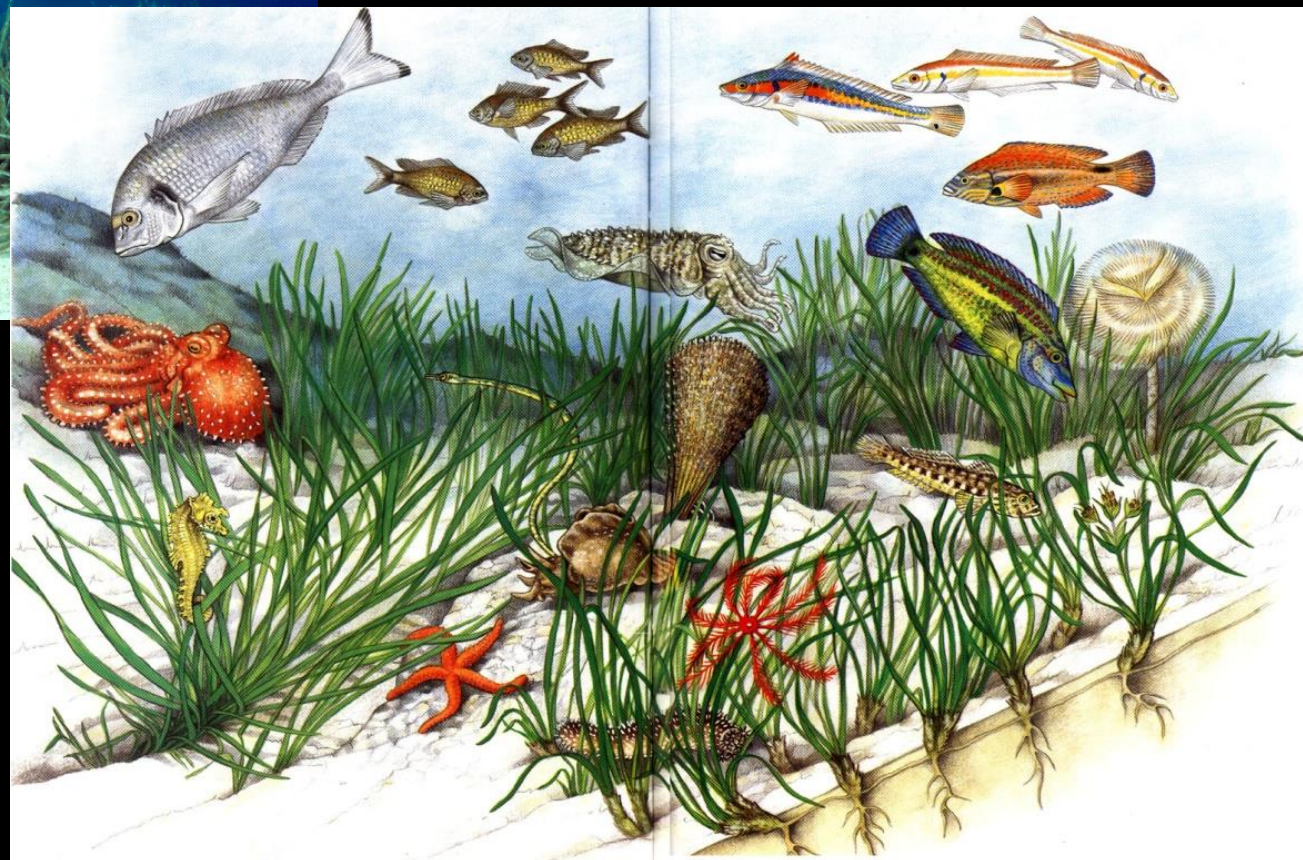
Τα οικοσυστήματα της Ποσειδωνίας είναι τα "τροπικά δάση" της Μεσογείου καθώς αποτελούν έναν από τους πλέον σημαντικούς "πνεύμονες" στη θάλασσα, ενώ παράλληλα αποτελούν το ενδιαίτημα για έναν πολύ μεγάλο αριθμό ειδών θαλάσσιων μακροφυκών, ασπονδύλων και ψαριών

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1120*

Εκτάσεις Θαλάσσιας Βλάστησης με Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*)

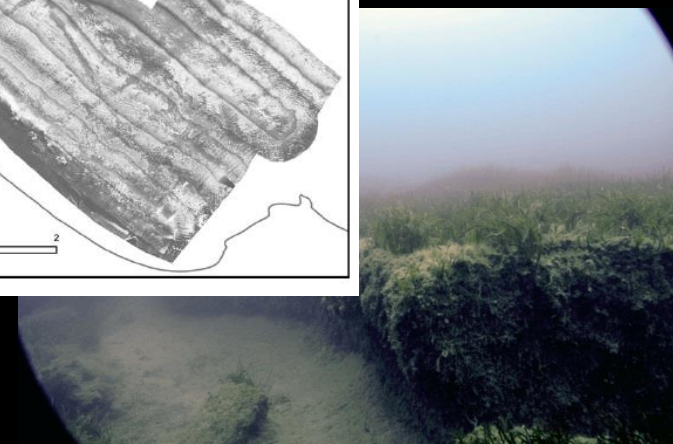
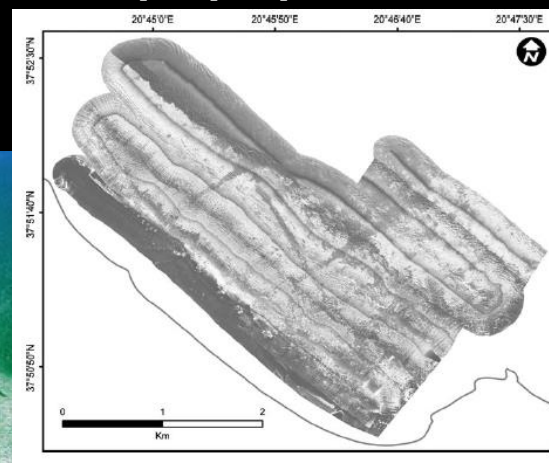
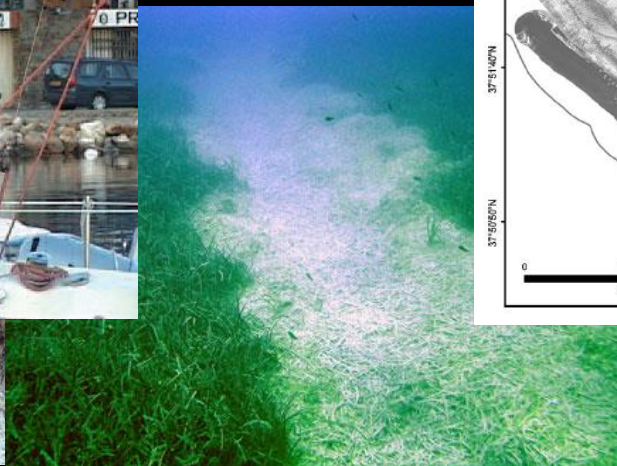

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1120*

Εκτάσεις Θαλάσσιας Βλάστησης με Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*)

Το θαλάσσιο αυτό φανερόγαμο είναι ιδιαίτερα ευαίσθητο στην Θαλάσσια Ρύπανση (κυρίως στην 'οργανική' ρύπανση από αστικά λύματα) και την δράση των συρόμενων αλιευτικών εργαλείων (π.χ. τράτες βυθού).

Η μείωση του πληθυσμού της Ποσειδωνίας (απώλειες που παρατηρήθηκαν κυρίως στη δυτική Μεσόγειο) οφείλεται σε καταστροφή των λειμώνων από την αλιεία με τράτες και την αγκυροβόληση σκαφών, από ανθρωπογενείς δραστηριότητες στη παράκτια ζώνη και τον ευτροφισμό.

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1120*

Εκτάσεις Θαλάσσιας Βλάστησης με Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*)

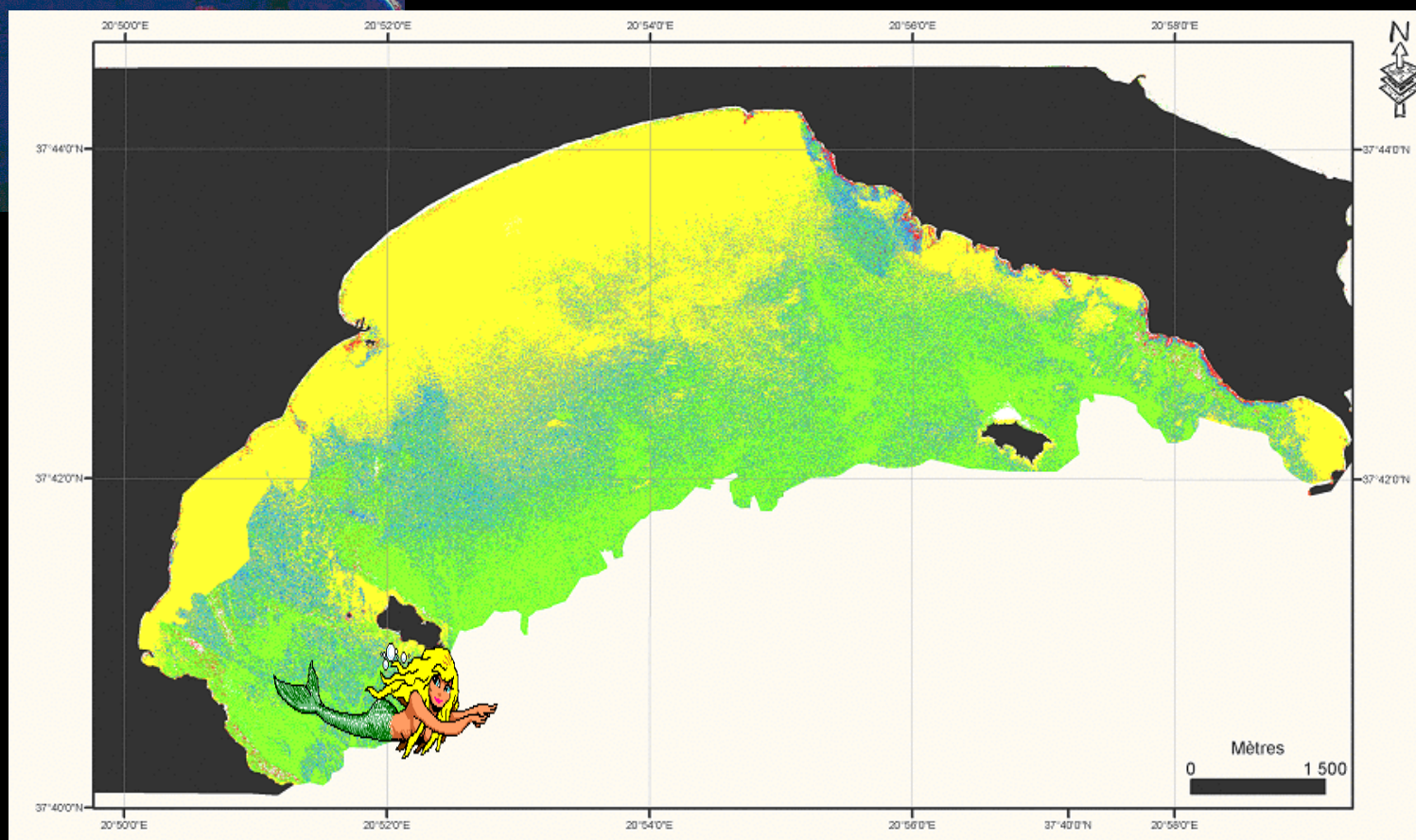
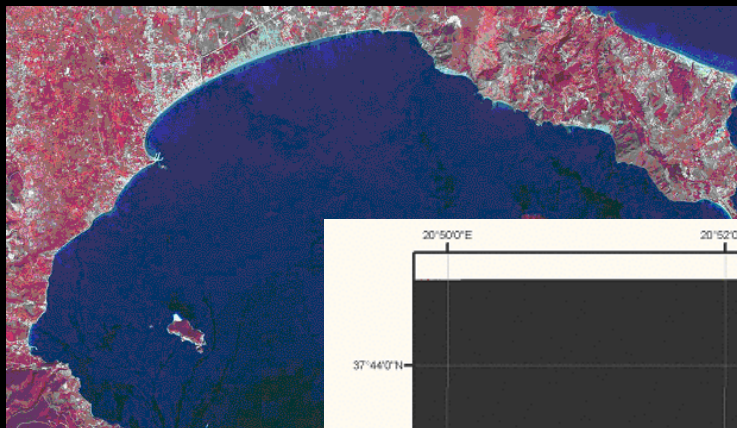
Η Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*) είναι ένα θαλάσσιο φυτό που σχηματίζει λουλούδια και διασπείρεται με σπόρους όπως τα χερσαία φυτά και αναπτύσσεται συνήθως σε κινητό (μαλακό) υπόστρωμα, σε βάθη από μερικές δεκάδες εκατοστά έως και 40 μέτρα, ανάλογα με την διαύγεια του νερού. Η παρουσία των φυτών αυτών σε μια θαλάσσια περιοχή εκτός του ότι αποτελεί μαι ένδειξη για την καλή οικολογική κατάσταση της περιοχής αυτής και τις βιοκοινότητες έχουν και ιδιαίτερη γεωλογική σημασία στην αποφυγή της διάβρωσης των παραλιών καθώς αποτελούν ένα φυσικό κυματοθραύστη που μειώνει τον υδροδυναμισμό (τα κύματα) συμβάλλοντας θετικά στο ισοζύγιο άμμου που είναι απαραίτητη προϋπόθεση για την διατήρηση των παραλιών που ως γνωστόν αποτελούν την περιοχή όπου λαμβάνει χώρα η ωοτοκία απειλούμενων με εξαφάνιση ειδών (π.χ. Θαλάσσια χελώνα *Caretta caretta*).

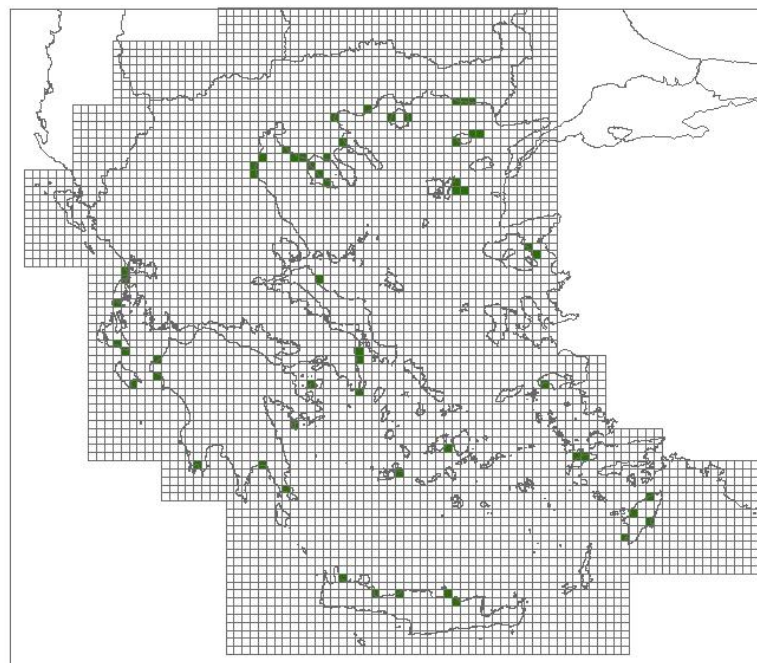
ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1120*

Εκτάσεις Θαλάσσιας Βλάστησης με Ποσειδωνία (*Posidonia oceanica*)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1120*

Εκτάσεις Θαλάσσιας Βλάστησης με Ποσειδωνία
(*Posidonia oceanica*)

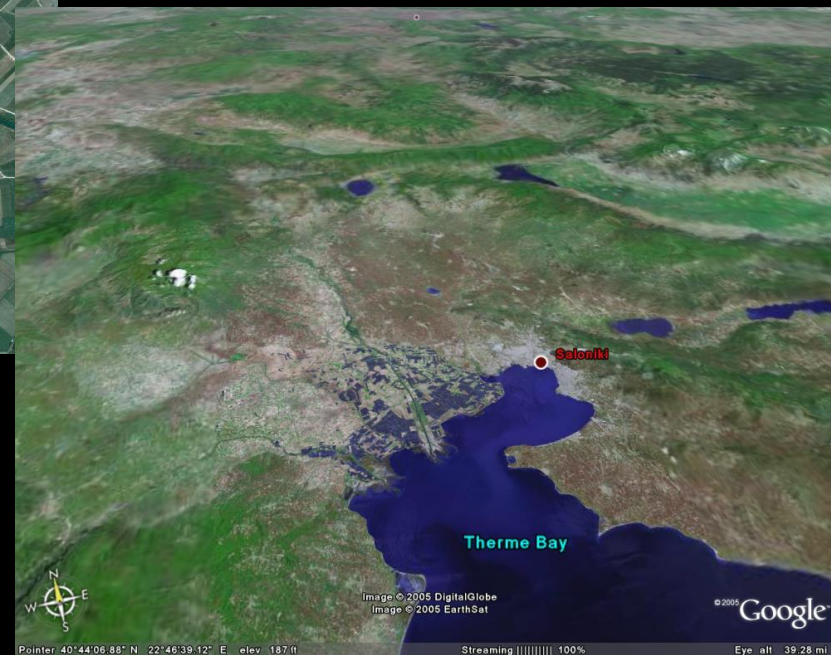

Habitat type 1120
Disridution on the Greek coasts

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1130

Εκβολές ποταμών (Estuaries)

Οι Εκβολές Ποταμών είναι παράκτιοι κολπίσκοι όπου υπάρχει γενικά μια σημαντική επιρροή του γλυκού νερού. Η ανάμειξη γλυκού νερού και νερού της θάλασσας καθώς και τα ασθενή ρεύματα, έχουν ως αποτέλεσμα την εναπόθεση λεπτών ιζημάτων στη περιοχή που συχνά σχηματίζουν εκτεταμένα επίπεδα από άμμο και λάσπη.

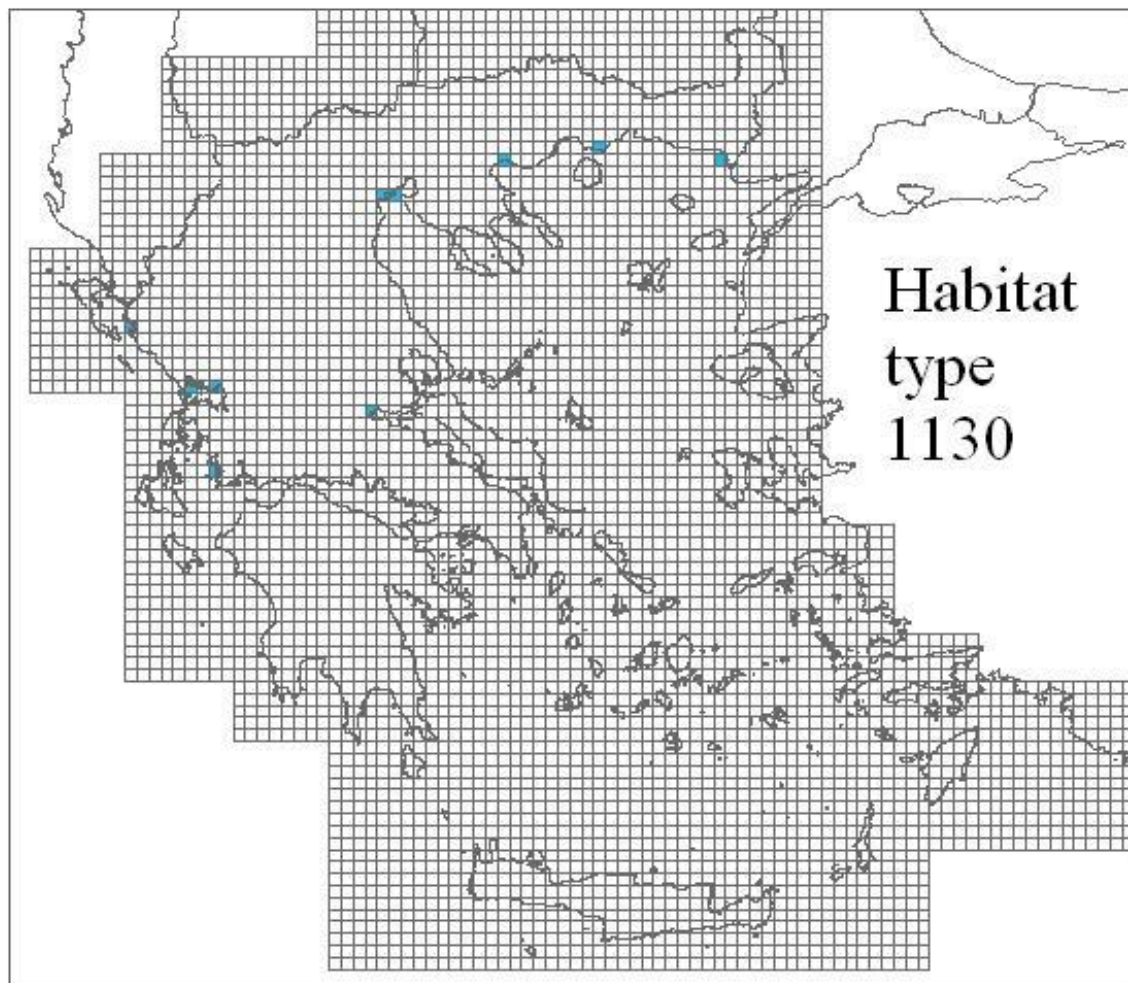
ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1130

Εκβολές ποταμών (Estuaries)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1130

Εκβολές ποταμών (Estuaries)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1140 (Mudflats)

Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την άμπωτη

Οι εκτάσεις αυτές συνήθως ενώνουν τη θάλασσα με παρακείμενες λιμνοθάλασσες, όταν αυτές δεν καλύπτονται από το θαλασσινό νερό κατά τη διάρκεια της άμπωτης. Οι εκτάσεις αυτές στερούνται τυπικής φυτικής βλάστησης με μακρόφυτα και καλύπτονται συνήθως με στρώματα μικροσκοπικών κυανοφυκών και διατόμων. Αποτελούν σημαντικές περιοχές διατροφής για υδρόβια και παρυδάτια πουλιά

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1140 (Mudflats)

Λασπώδεις και αμμώδεις επίπεδες εκτάσεις που αποκαλύπτονται κατά την άμππωτη

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1150*

Παράκτιες λιμνοθάλασσες (Lagoons)

Οι Λιμνοθάλασσες είναι παράκτιες εκτάσεις με ρηχό θαλασσινό νερό, στις οποίες η αλατότητα και ο όγκος του νερού ποικίλουν και είναι εξ ολοκλήρου ή εν μέρει αποκομμένες από τη θάλασσα με εκτάσεις από άμμο ή βότσαλα ή λιγότερα συχνά από βράχια που σηματούζουν μια λωρίδα.

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1150*

Παράκτιες λιμνοθάλασσες (Lagoons)

Στις Λιμνοθάλασσες η περιεκτικότητα σε αλάτι μπορεί να ποικίλλει από υφάλμυρο έως υπεράλμυρο ανάλογα με τις βροχοπτώσεις, την εξάτμιση και με την προσθήκη φρέσκου θαλασσινού νερού από καταιγίδες, προσωρινές πλημμύρες από τη θάλασσα το χειμώνα ή τέλος την ανταλλαγή νερών κατά την παλίρροια.

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1150*

Παράκτιες λιμνοθάλασσες (Lagoons)

Απαντάται βλάστηση από *Callitriche* spp., *Chara canescens*, *C. baltica*, *C. connivens*, *Eleocharis parvula*, *Lamprothamnion papulosum*, *Potamogeton pectinatus*, *Ranunculus baudotii*, *Ruppia maritima*, *Tolypella nidifica*.

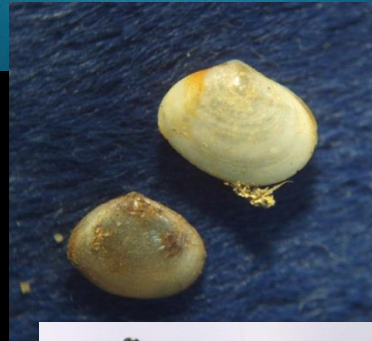
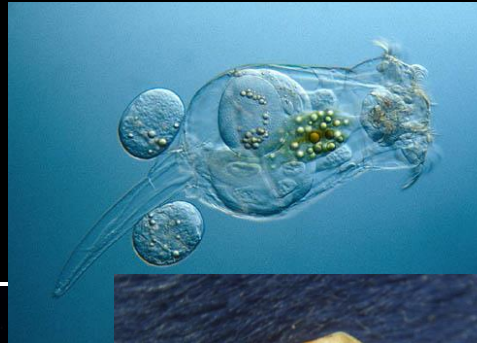

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1150*

Παράκτιες λιμνοθάλασσες (Lagoons)

Απαντώνται τα εξής ζώα: Κνιδάρια (*Edwardsia ivellii*), Πολύχαιτοι (*Armandia cirrhosa*), Βρυόζωα (*Victorella pavida*), Τροχόζωα (*Brachionus* sp), Μαλάκια (*Abra* sp, *Murex* spp.) Μαλακόστρακα (*Artema* sp), Ψάρια (*Cyprinus* sp, *Mullus barbatus*), Ερπετά (*Testudo* sp) Αμφίβια (*Hyla* sp.)

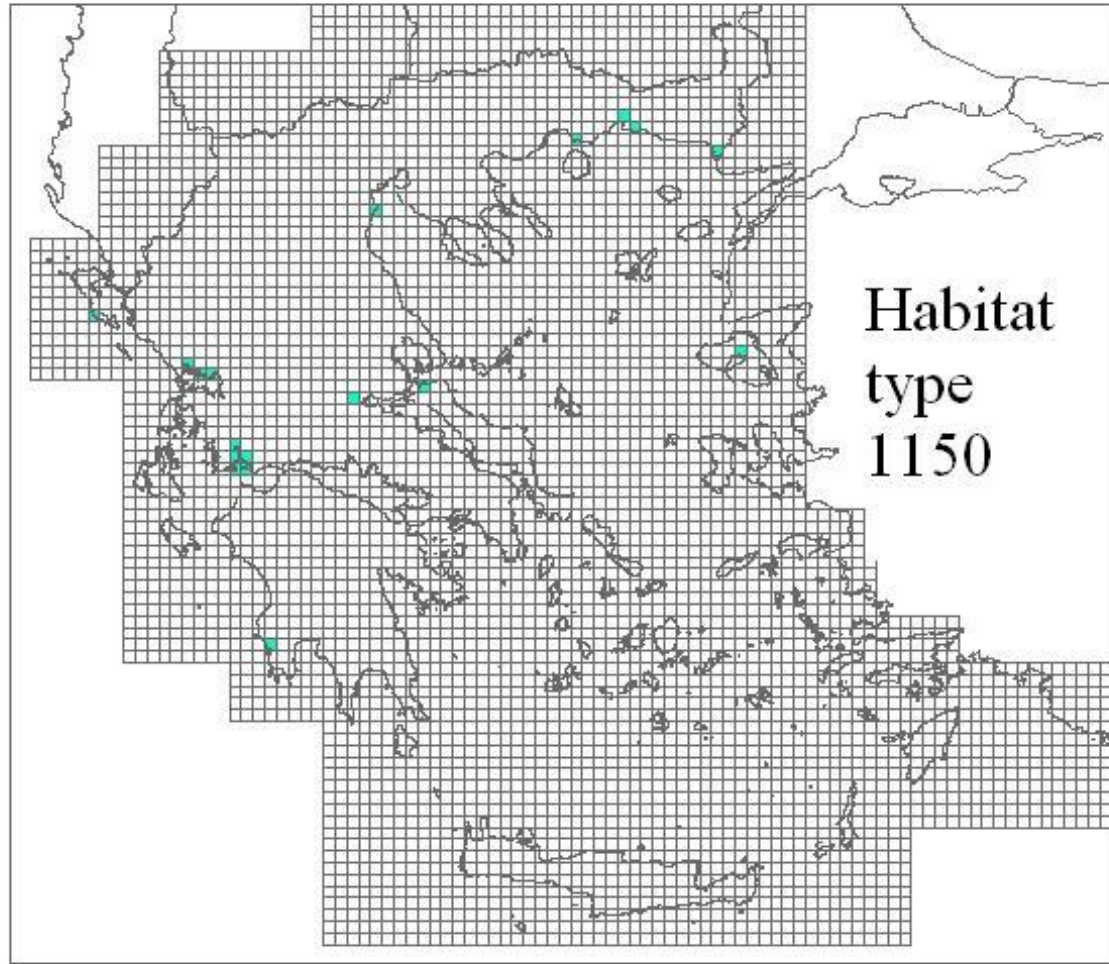
Victorella pavida
© Leslie Harris, NHMLAC

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1150*

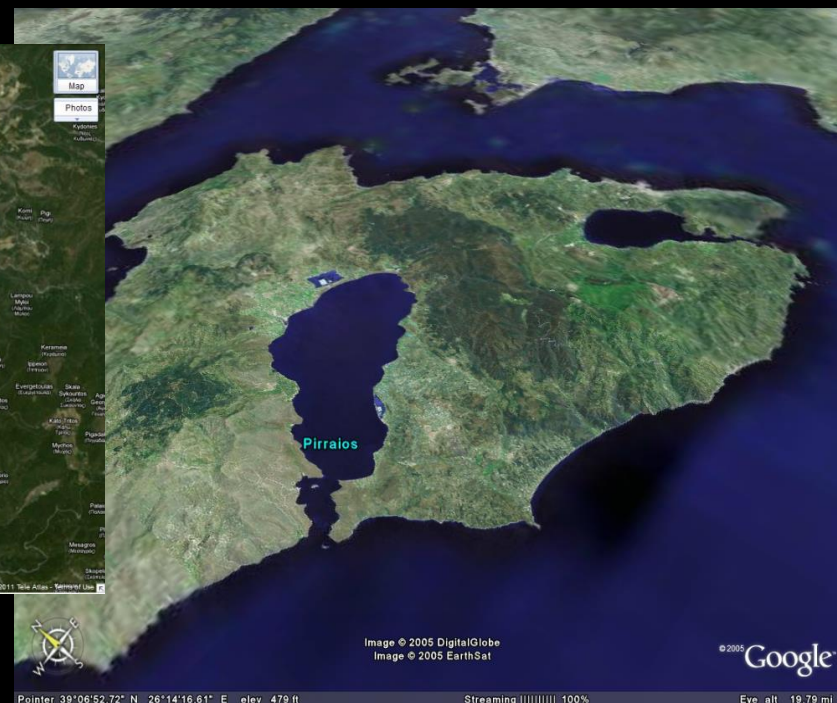
Παράκτιες λιμνοθάλασσες (Lagoons)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1160

Αβαθείς κολπίσκοι και κόλποι (Shallow inlets)

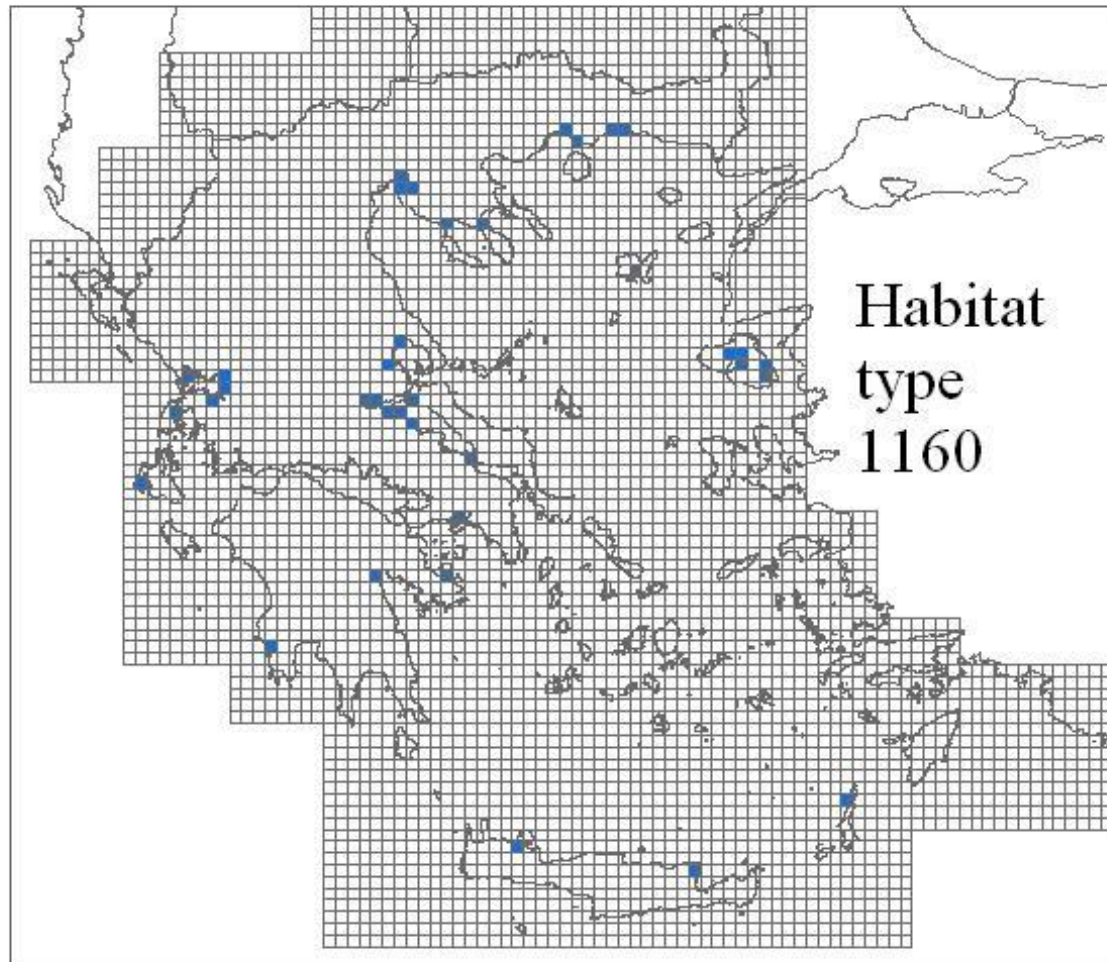
Μεγάλοι αβαθείς κόλποι (με βάθος που εκτείνεται έως τα 10 – 15μ.) όπου, σε αντίθεση με τις εκβολές ποταμών, η επιρροή του γλυκού νερού είναι γενικά περιορισμένη. Οι κόλποι αυτοί είναι γενικά προστατευμένοι από την ενέργεια των κυμάτων και περιέχουν μεγάλη ποικιλομορφία ιζημάτων και υποστρωμάτων με καλά ανεπτυγμένη ζωνοποίηση των βενθικών βιοκοινοτήτων που παρουσιάζουν γενικά υψηλή ποικιλότητα.

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1160

Αβαθείς κολπίσκοι και κόλποι (Shallow inlets)

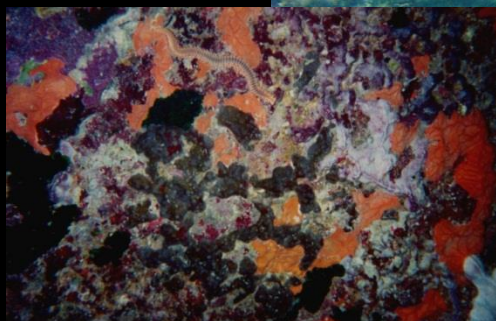

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1170

Ύφαλοι (Reefs)

Η προέλευση των Υφάλων μπορεί να είναι είτε γεωλογική είτε βιογενής. Πρόκειται για σκληρά συμπαγή υποστρώματα που βρίσκονται πάνω σε πυθμένες με κινητό ή σκληρό υπόστρωμα. Στους Υφάλους που εξαπλώνονται στη Μεσόγειο εξαπλώνεται μια πλούσια βλάστηση από μακροφύκη *Cystoseira/Sargassum* ανάμικτα με ροδοφύκη (Gelidiales, Ceramiales), Φαιοφύκη (Dictyotales) και Χλωροφύκη (Siphonales, Siphonocladales).

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1170

Ύφαλοι (Reefs)

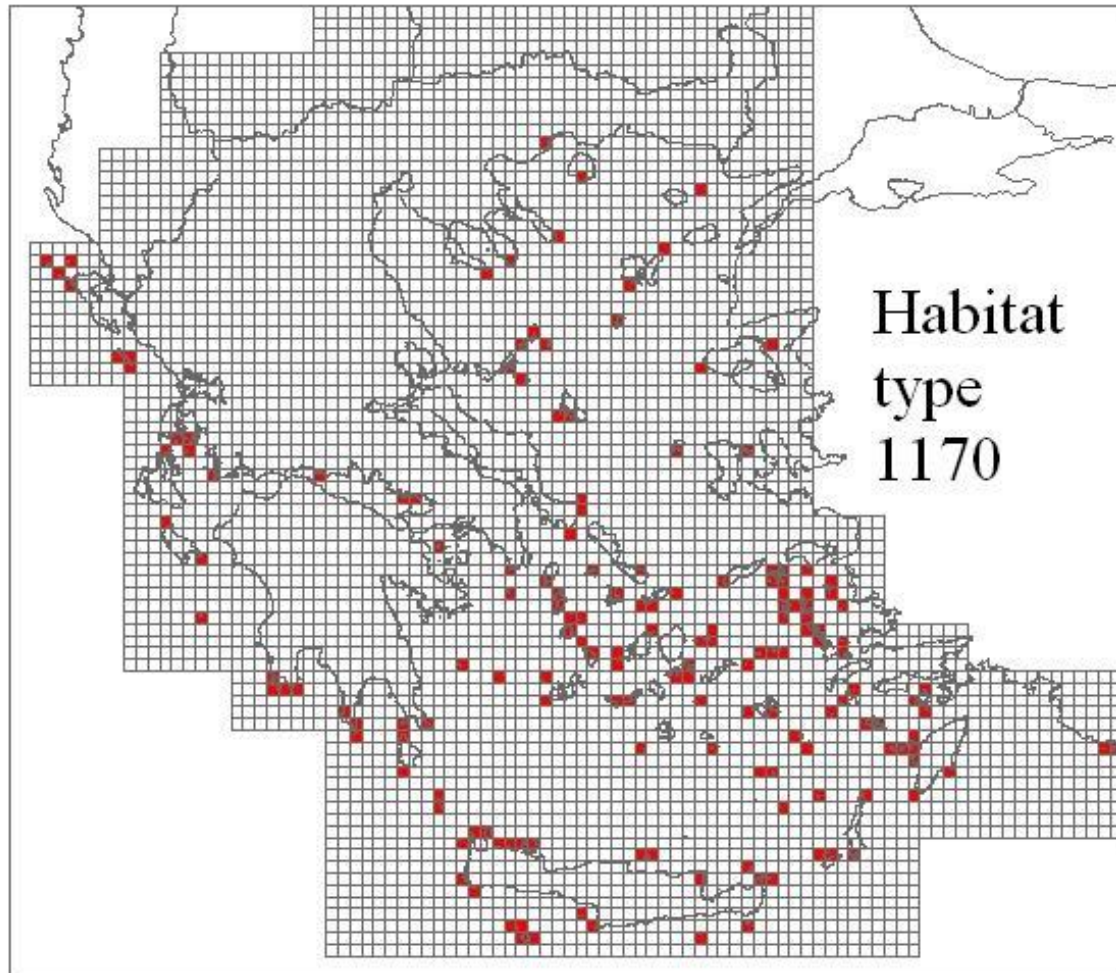
Στους Μεσογειακούς Υφάλους εξαπλώνεται επίσης μια πλούσια πανίδα; δίθυρα μαλάκια (π.χ. *Modiolus* spp.), Πολυχαίτοι (*Sabellaria* spp.), γοργονίες (*Paramuricea clavata*, *Eunicella singularis*, *Leptogorgia* spp.), κοράλλια *Cladocora caespitosa*, λευκά κοράλλια (*Madrepora oculata*, *Lophelia pertusa*).

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1170

Ύφαλοι (Reefs)

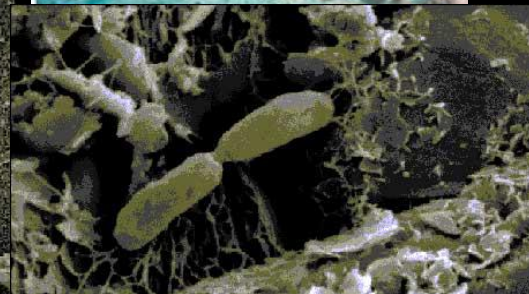

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 1180 (Submarine structures made by leaking gases)

Υποθαλάσσιοι σχηματισμοί δημιουργούμενοι από εκπομπές αερίων – Υδροθερμικές Αναβλύσεις

Υποθαλάσσιοι σχηματισμοί που σχηματίζονται με την συγκέντρωση ανθρακικής κρούστας, που προκύπτει από τη μικροβιακή οξείδωση αερίων (κυρίως μεθανίου) που εξέρχεται από τα υποθαλάσσια ρήγματα του φλοιού της γης.

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 8330 (Marine caves submerged or semi-submerged)

Θαλάσσια σπήλαια εξ' ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας

Οι Θαλάσσιες Σπηλιές απαντώνται συχνά σε βραχώδεις ασβεστολιθικές ακτές και πρόκειται για σπήλαια που είτε βρίσκονται κάτω από το νερό είτε είναι ανοικτά στη θάλασσα, συμπεριλαμβανομένων και των μερικώς βυθισμένων. Χαρακτηρίζονται από πλούσια χλωρίδα (σκιόφιλα ασβεστοφύκη στο εξωτερικό κυρίως κομμάτι των σπηλαίων) καθώς και πανίδα (χαρακτηριστικός κάτοικος το κόκκινο κοράλλι *Corallium rubrum*)

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 8330 (Marine caves submerged or semi-submerged)

Θαλάσσια σπήλαια εξ' ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας

Οι Θαλάσσιες Σπηλιές οι οποίες είναι κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας αποτελούν σημαντικό βιότοπο για τη Μεσογειακή φώκια.

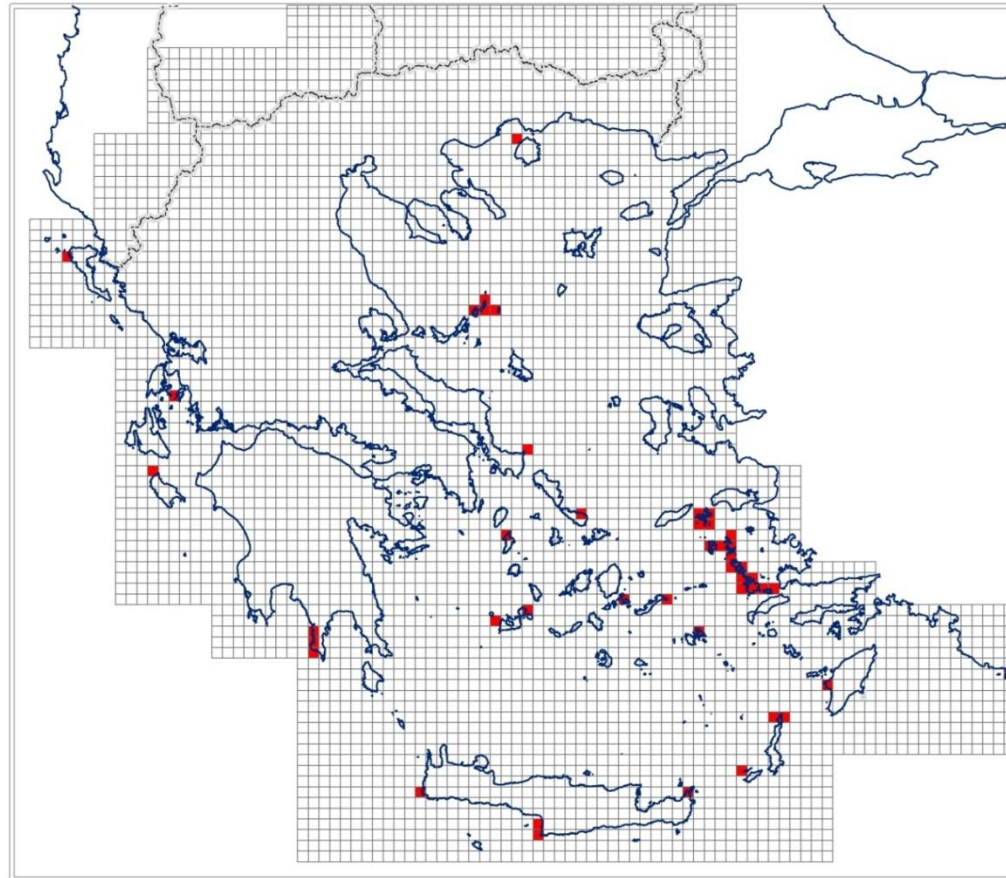

ΟΙΚΟΤΟΠΟΣ 8330 (Marine caves submerged or semi-submerged)

Θαλάσσια σπήλαια εξ' ολοκλήρου ή κατά το ήμισυ κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας

HABITAT TYPE 8330

Στην Οδηγία 92/43 εκτός από τους τύπους οικοτόπων υπάρχουν και σχετικό παράρτημα πινάκων με είδη που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ : ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΔΙΑΤΗΡΗΣΗ ΕΠΙΒΑΛΛΕΙ ΤΟΝ ΚΑΘΟΡΙΣΜΟ ΕΙΔΙΚΩΝ ΖΩΝΩΝ ΔΙΑΤΗΡΗΣΗΣ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙV: ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΑΥΣΤΗΡΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V: ΖΩΙΚΑ ΚΑΙ ΦΥΤΙΚΑ ΕΙΔΗ ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ Η ΣΥΛΛΗΨΗ ΣΤΗ ΦΥΣΗ ΚΑΙ Η ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗ ΥΠΟΚΕΙΝΤΑΙ, ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΣ, ΣΕ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

Στην Οδηγία 92/43 εκτός από τους τύπους οικοτόπων υπάρχουν και σχετικό παράρτημα πινάκων με είδη που ανήκουν σε διαφορετικές κατηγορίες

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα φυτικά και ζωικά είδη που απαντούν στους πίνακες II, IV & V και έχουν ως πεδία διαβίωσης (μόνιμης ή περιστασιακής) κάποιον από τους προαναφερόμενους ΤΥΠΟΥΣ ΟΙΚΟΤΟΠΩΝ

ΕΙΔΗ ΖΩΩΝ ΤΩΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑΤΩΝ II, IV ΚΑΙ V			
Επιστημονικό Όνομα	Παραρτ. II	Παραρτ. IV	Παραρτ. V
<i>Triturus karelinii</i>	II	IV	
1. Πρόκειται για τους πληθυσμούς στο Καστελλόριζο			
2. Πρόκειται για τους πληθυσμούς Κάσου & Καρπάθου			
ΙΧΘΕΙΣ			
* <i>Acipenser naccari</i>	II	IV	
<i>Acipenser stellatus</i>			V
* <i>Acipenser sturio</i>	II	IV	
<i>Alosa caspia</i>	II		V
<i>Alosa caspia vistonica</i>			V
<i>Alosa fallax</i>	II		V
<i>Alosa macedonica</i>	II		V
<i>Aphanius fasciatus</i>	II		
<i>Aspius aspius</i>			V
<i>Barbus albanicus</i>			V
<i>Barbus barbus</i>			V
<i>Barbus graecus</i>			V
<i>Barbus plebejus</i>	II		V
<i>Chalcalburnus chalcoides</i>	II		
<i>Cobitis taenia</i>	II		
<i>Cobitis trichonica</i>	II		
<i>Coregonus lavaretus</i>			V
<i>Eudontomyzon hellenicus</i>	II		
<i>Gobio kessleri</i>	II		
<i>Gobio uranoscopus</i>	II		
<i>Knipowitschia panizzae</i>	II		
* <i>Ladigesocypris ghigii</i>	II		

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 1

Monachus monachus

Κοινή ονομασία: Μεσογειακή Φώκια

Βρίσκεται στα παραρτήματα II, IV

Συνδέεται κυρίως με τους τύπους
οικοτόπων 8330 & 1120

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 2

Corallium rubrum

**Κοινή ονομασία: Κόκκινο κοράλλι
(Red coral)**

Βρίσκεται στο παράρτημα V

Συνδέεται κυρίως με τον τύπο
οικοτόπων 8330

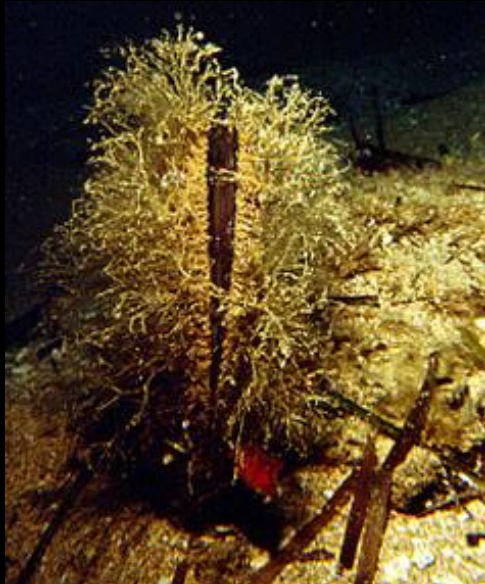
ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ 3

Pinna nobilis

Κοινή ονομασία: Πίννα

Βρίσκεται στο παράρτημα IV

Συνδέεται κυρίως με τους τύπους οικοτόπων
1120 & 1110

Τι μετράμε στα προγράμματα παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

Μετά τον καθορισμό του δειγματοληπτικού σχεδίου (μεθοδολογία, επισκέψεις πεδίου, θέσεις δειγματοληψίας κτλ) και τον καθορισμό του πλέγματος αναφοράς της μελέτης μετρώνται τα εξής:

- Έκταση (area) και εύρος εξάπλωσης (range) του κάθε οικοτόπου
- Δομές και λειτουργίες του τύπου οικοτόπου (πληρότητα ειδικών δομικών και λειτουργικών στοιχείων του τύπου οικοτόπου)
- Τυπικά είδη (πληρότητα παρουσίας τυπικών ειδών οικοτόπου)
- Επιδράσεις - πιέσεις - απειλές (προοπτικές διατήρησης).

Τι μετράμε στα προγράμματα παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

Τα στοιχεία από την μέτρηση των προαναφερθέντων στοιχείων οδηγούν στην:

- Καταχώρηση και αποτύπωση της θέσεις εμφάνισης κάθε τύπου οικοτόπου
- Αξιολόγηση της κατάστασης διατήρησης κάθε τύπου οικοτόπου
- Γεωγραφική κατανομή και εύρος εξάπλωση των τύπων οικοτόπων
- Πρόταση Ικανοποιητικών Τιμών Αναφοράς (Favorable Reference Values) για κάθε τύπο οικοτόπου
- Πρόταση Στόχων Διατήρησης (Conservation Objectives) για κάθε τύπο οικοτόπου του Παραρτήματος I

Τι μετράμε στα προγράμματα παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

Παράδειγμα της βάσης δεδομένων για τον οικοτόπο 1120 διαφορετικών παραμέτρων (π.χ. έκταση, κατάσταση διατήρησης κτλ) σε περιοχές του Δικτύου Natura 2000 (ΥΠΕΚΑ 2012)

HABITAT_ID	HABITAT	HA	HAB	HABITAT_COVER	H	I	HABITAT_REPRESENTA	HABITAT	HABITAT_CONSERVATIOI	HABITAT_GLOBA	SITE_CODE	HABITAT
13	1120			3,5			B	C	B	B	GR1110004	
70	1120			0,14			C	C	B	C	GR1130009	
140	1120			44,53			A	C	A	B	GR1150008	
141	1120			19,26			B	C	C	C	GR1150009	
174	1120			0,2							GR1150012	
251	1120			6,45			B	C	B	B	GR1220012	
460	1120			2,98			A	C	B	B	GR1270002	
497	1120			65,21			A	C	A	B	GR1270007	
501	1120			25,05			B	C	A	B	GR1270008	
503	1120			23,69			A	C	A	B	GR1270009	
506	1120			57,1			B	C	A	B	GR1270010	
642	1120			7			A	A	A	A	GR1420004	
677	1120			0,38			C	C	B	C	GR1430001	
698	1120			26,7			A	C	A	B	GR1430003	
709	1120			0,68			A	B	A	A	GR1430004	
921	1120			17,3			B	C	A	B	GR2140003	
928	1120			10			A	B	A	A	GR2210001	
933	1120			44,58			A	B	B	B	GR2210002	
949	1120			10,07			A	A	A	A	GR2220003	
954	1120			45,71			A	B	A	A	GR2220004	
958	1120			20			A	B	A	A	GR2220005	
995	1120			41,4			B	C	B	B	GR2230005	
1028	1120			0,27			C	C	C	C	GR2310001	
1206	1120			36,9			A	B	B	B	GR2330007	
1216	1120			3,26			C	C	C	C	GR2330008	
1243	1120			1,39			A	C	A	B	GR2420001	

Τι μετράμε στα προγράμματα παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

Ορισμένες διευκρινιστικές έννοιες:

«κατάσταση της διατήρησης ενός φυσικού οικοτόπου»:

... το αποτέλεσμα του συνόλου των παραγόντων που επιδρούν σε ένα φυσικό οικότοπο, καθώς και στα χαρακτηριστικά είδη που βρίσκονται σε αυτόν και οι οποίοι παράγοντες μπορούν να αλλοιώσουν μακροπρόθεσμα την φυσική του κατανομή, τη δομή του και τις λειτουργίες του, καθώς και την μακρο- πρόθεσμη επιβίωση των χαρακτηριστικών ειδών του

...

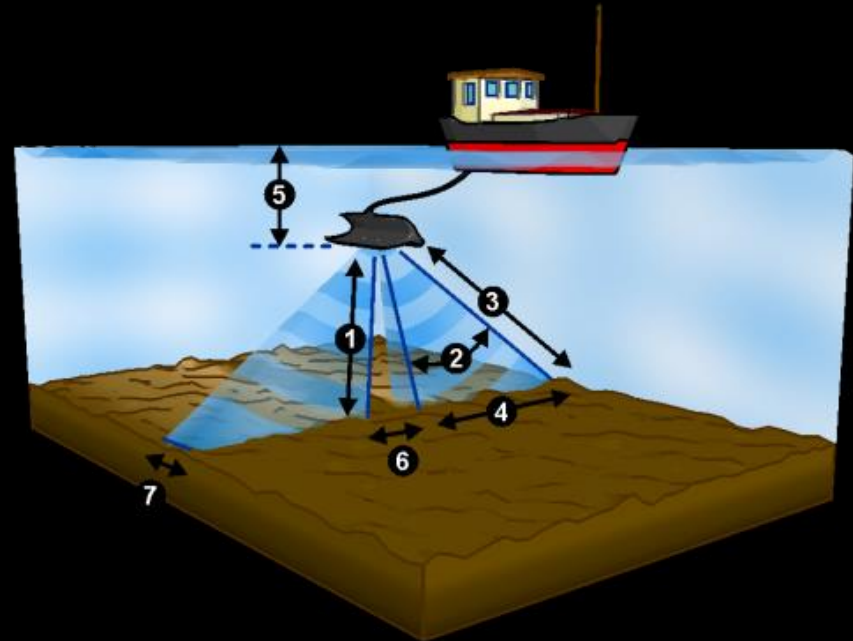
Η «κατάσταση της διατήρησης» ενός φυσικού οικοτόπου θεωρείται «ικανοποιητική» όταν:

- η περιοχή της φυσικής κατανομής του και οι εκτάσεις που περιέχει μένουν σταθερές ή αυξάνονται
- η δομή και οι ειδικές λειτουργίες που απαιτούνται για την μακροπρόθεσμη διατήρηση του υφίστανται και είναι δυνατόν να συνεχίσουν να υφίστανται κατά το μέλλον
- η κατάσταση της διατήρησης των χαρακτηριστικών ειδών κρίνεται ικανοποιητική

Μεθοδολογία παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

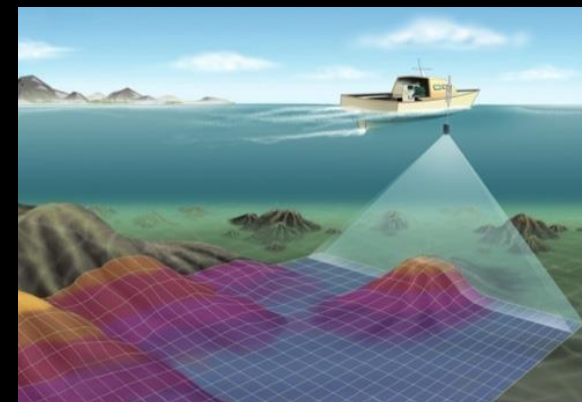
1. Χρήση Ηχοβολιστικών (Υδρακουστική Τεχνολογία)

Τα ηχοβολιστικά σαρώνουν την επιφάνεια του θαλάσσιου πυθμένα και με την εκπομπή και λήψη ακουστικών κυμάτων (διαφορετικός βαθμός ανάκλασης ανάλογα με την υφή του πυθμένα) καταγράφεται η μορφολογία της περιοχής σάρωσης

Μεθοδολογία παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

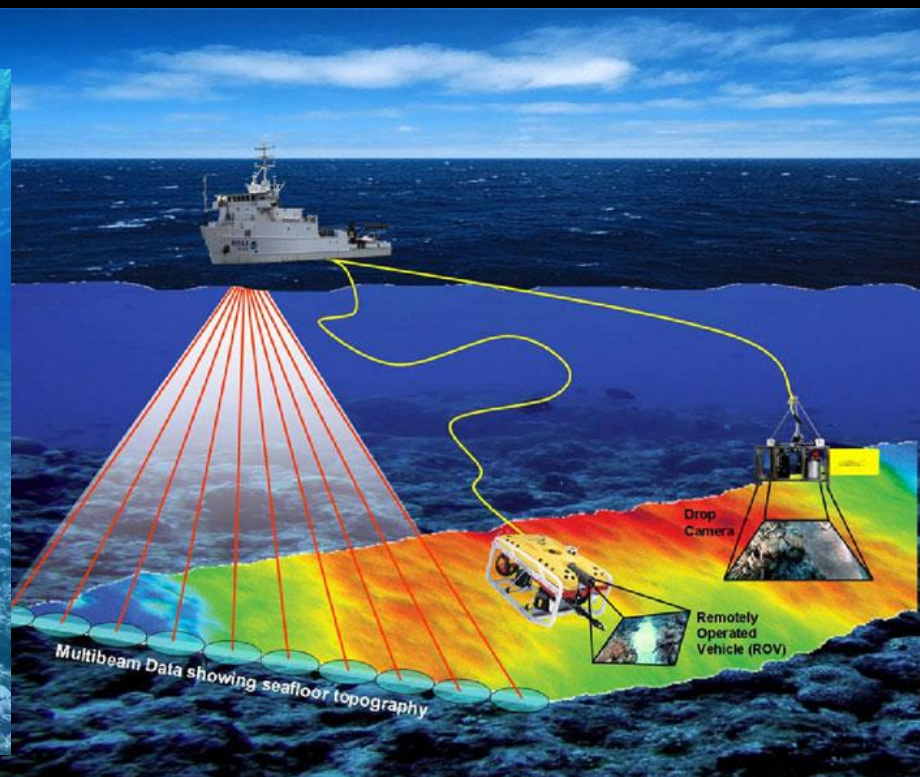
1. Χρήση Ηχοβολιστικών (Υδρακουστική Τεχνολογία)

Μεθοδολογία παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

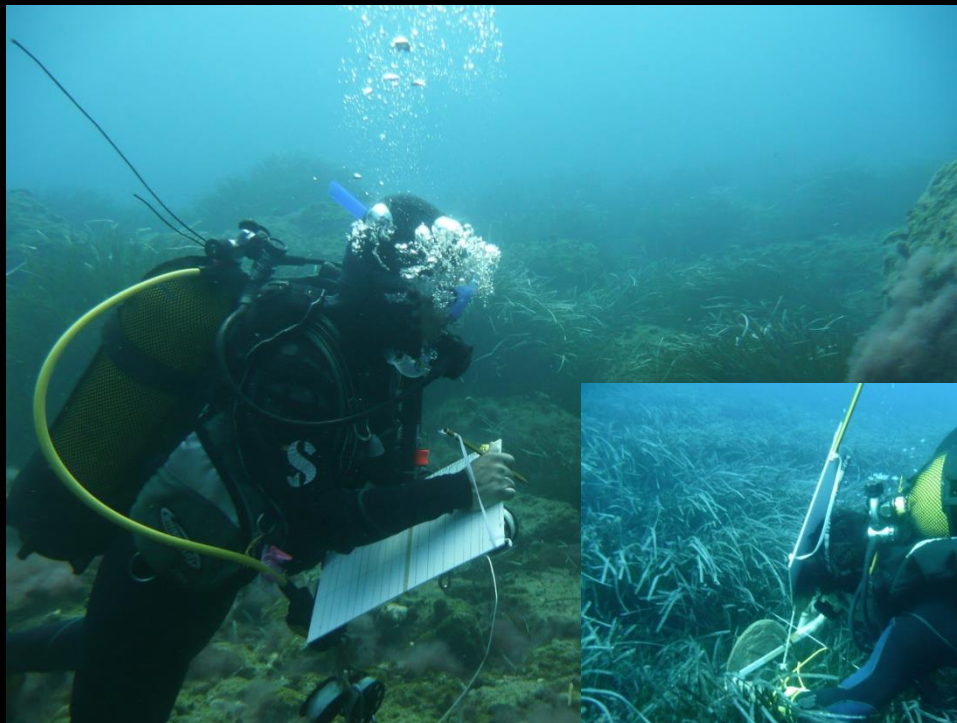
2. Χρήση Υποβρυχίων Αυτόνομων Οχημάτων

Υποβρύχιες κάμερες καταγράφουν τον πυθμένα (συνήθως σε μεγάλα βάθη)

Μεθοδολογία παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

3. Υποβρύχια Οπτική Καταγραφή (Underwater Visual Census)

Με συσκευές αυτόνομης κατάδυσης καταγράφονται κατά μήκος διατομών οι τύποι οικοτόπων (εύρος – έκταση) , η κατάσταση τους, η πληρότητα σε τυπικά είδη αλλά και η παρουσία προστατευόμενων ή απειλούμενων ειδών (Μη καταστρεπτική μέθοδος)

Μεθοδολογία παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

4. Λήψη δειγμάτων από τους οικοτόπους με κλασικές προσεγγίσεις

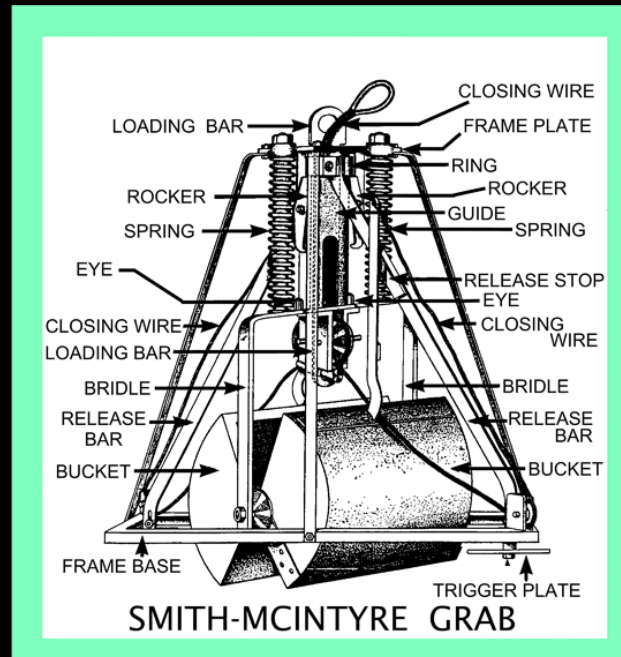
Δειγματολήπτες κινητού υποστρώματος

Van - Veen grab

Multi box corer

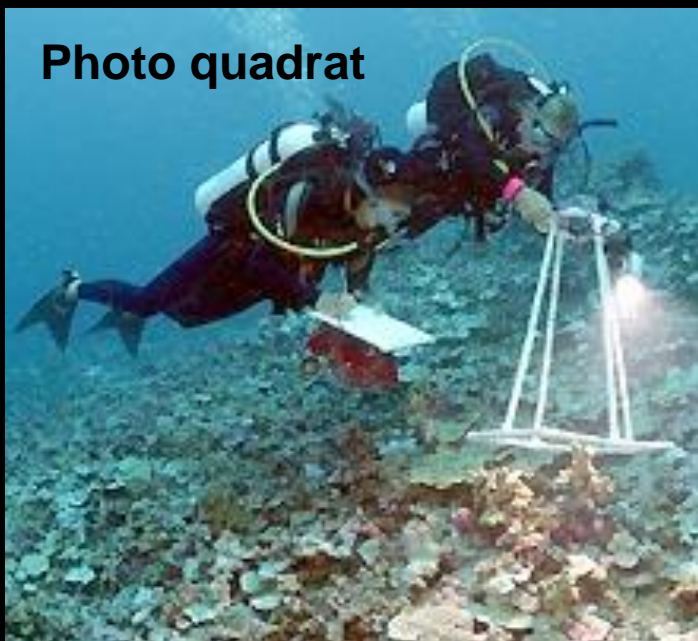
Box corer

Μεθοδολογία παρακολούθησης των παράκτιων και θαλάσσιων οικοτόπων της οδηγίας 92/43;

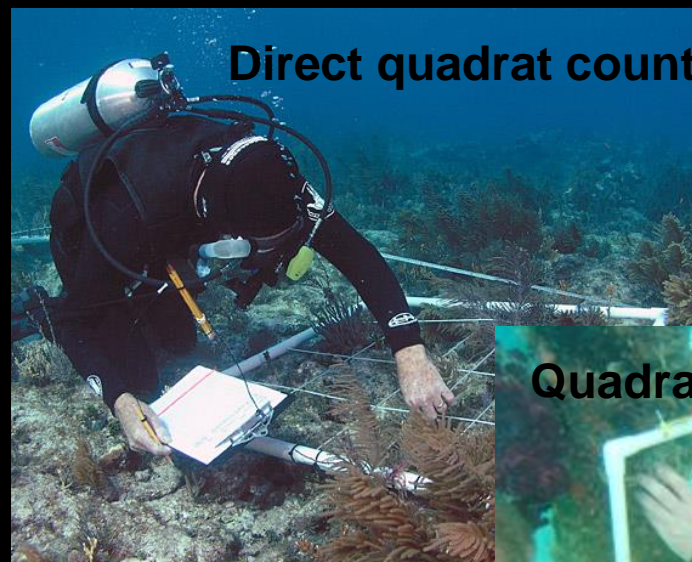
5. Λήψη δειγμάτων από τους οικοτόπους

Σκληρό υπόστρωμα

Photo quadrat

Direct quadrat count

Quadrat scraping

Σας Ευχαριστώ για την προσοχή σας !!!

